

[Aage Fogh.]

Jeg vil også gøre opmærksom på, at der her i landet findes et betydeligt antal medborgere, der ikke gennem lønftaler, der er truffet med organisationer eller med embedsmændenes sammenslutninger, får deres indtægter forbedret med pristallets stigning. Jeg tænker her på den lange række små næringsdrivende, der lever under beskedne økonomiske vilkår. De mærker i høj grad pristigningerne, og de får også del i skattebyrden, men de vil ikke kunne hæve deres indtægter i kraft af nogen organisations indflydelse. Denne del af medborgerne må vi selvfølgelig have med i vor erindring, når vi overvejer, hvilken vej vi skal følge fremad.

Med hensyn til den form for tilskud, den højtærede minister har valgt, vil jeg gerne sige, at jeg ville sætte meget, meget pris på, om man kunne forlade rabatmærkesystemet. Det er nævnt fra anden side — og jeg synes, det er meget vigtigt —, at vi må prøve på at komme bort fra dette system. Når anvendelsen af systemet her begrundes med faren for opfodring, må det dog være rigtigt at gøre opmærksom på, at der ikke kan være fare for opfodring af rugbrød, for efter de oplysninger, jeg har indhentet fra højeste sted, er der kun 0,7 foderenheder i 1 kg rugbrød, det vil sige 1,4 kg til at erstatte et kg byg, og når brødet koster 29 øre pr. kg, vil foderenheden i rugbrød komme til at koste ca. 40—45 øre eller den samme pris, der i øjeblikket betales for byg i frihandel. Der er altså ingen grund til at tro, da rugbrød er et langt dårligere fodermiddel end byg, at der skulle være fare for, at man i praksis skulle give sig til at opfodre rugbrød, som er velegnet til menneskeføde; det kan simpelthen ikke betale sig. Hertil kommer, at der i store kredse af befolkningen vil være modvilje mod at anvende menneskeføde på denne måde. Jeg kan være enig med det ærede medlem hr. Juul i, at man må se at finde en måde at sikre sig mod, at rugmelet går ud i omsætningen som fodermel; det er muligt, at man kan finde en sådan fremgangsmåde, at man kan undgå rabatordningen, og jeg vil sige på mit partis vegne, at det lægger vi meget vægt på; der er grund til at overveje det i udvalget.

Jeg finder anledning til at spørge den højtærede landbrugsminister, om det nu også er nødvendigt at udstrække rabat-systemet eller tilskudssystemet ud over rugbrødet. Er det også nødvendigt at udstrække det helt ud til hvedemelet? Efter de bemærkninger, der foreligger, kan man se, at man har en maksimalpris på hvedemel

af 54 kr. 75 øre og regner med et tilskud på 5 kr. 01 øre og en kostpris af 59 kr. 76 øre. For bygsigtemel, byggryn og havregryn er forholdet tilsvarende. Altså det, der må dækkes af staten, er en prisstigning af 5 øre pr. kg. Ærlig talt, højtærede minister, mon tiden ikke er inde til, at man ikke lader staten blande sig i det? En prisstigning af 5 øre pr. kg. på mel, havregryn, byggryn må man kunne tage.

Hvis man vil henvise til pristallet, kan jeg sige, at såvidt jeg kan se, er det samlede forbrug af byggryn, havregryn og hvedemel i pristalsbudgettet kun ca. 150 kg. Hvis man undlod at give et statstilskud på ca. 5 øre, ville det påvirke pristalsbudgettet med ca. 7 kr., men jeg tror heller ikke, at det er forsvarligt, at staten påtager sig et så stort administrationsapparat for at lette pristalsbudgettet med et så beskedent beløb. Dertil kommer, at det er naturligt, at man, da vi her i landet har rug, men mangler hvede og må tilbytte os hvede udefra for ikke så få penge, animerer til at spare på hveden og bruge rug i stedet for. Når rugbrødet holdes nede i pris, kan man godt sige også til ubemidlede: I kan godt spare på franskrødet og bruge rugbrød, det er meget mere nærende, selv om det måske ikke smager lige så godt.

Med disse bemærkninger beder jeg om, at vi i udvalget får lejlighed til at undersøge, om det ikke var muligt at undgå rabatkortene. Det er rigtigt, som det er sagt, at rabatkort kan bruges til så mange andre ting. Ved en rabatordning kunne man komme til at give tilskud i betydeligt større udstrækning, end vedkommende personer har spist rugbrød til; det kunne man undgå ved at komme væk fra rabatkortene. Altså væk med rabatkortene, tilskuddet til hvedemel m. v., hvis det er muligt og forsvarligt; så samler vi os om rugbrødet alene og tager en grundig behandling af alle de problemer, der findes i forbindelse med spørgsmålet om tilskud til mælk og flæsk og fedt.

Aksel Larsen : Jeg anerkender fuldtud den prisværdige tanke, som ligger bag dette lovforslag, der tilsigter at holde brødprisen nede, selvom rationeringen ophæves. Jeg tror imidlertid — for med det samme at tage tyren ved hornene —, at det vil være rigtigt at ændre lovforslaget, således at man slipper uden om hele denne rabatmærkeordning. Jeg erindrer et tilfælde med en virksomhed, hvis kasserer havde været uhæderlig; da han døde og man skulle gå hans regnskaber igennem, viste det sig, at i den tid, han havde været kasserer i firmaet,